

Súd: Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka: B1-20Csp/5/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1116215697
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Jenis
ECLI: ECLI:SK:MSBA4:2023:1116215697.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava IV v konaní pred sudcom Mgr. Martinom Jenisom v spore žalobcu: Q. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom X.. Q.U. XXXX/XX, XXX XX Q., zastúpený: Sidor a partneri, s.r.o., so sídlom Železničná 4/A, 920 01 Hlohovec, IČO: 52635970, proti žalovanému: V. D. W., W..Y..R., V. XX, XXX XX O., IČO: XX XXX XXX, zast. advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, v konaní o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy a iné, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.4.2015, uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným je bezúročný a bez poplatkov.

II. Súd určuje, že dohoda o poskytovaní služieb č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.4.2015, uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným je neplatná.

III. Žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v pomere 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 21.7.2016 sa žalobca domáhal určenia, že zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a preto je úver zo zmluvy bezúročný a bez poplatkov, že žalobca je povinný uhradiť tento úver len do výšky istiny a určenie, že dohoda o poskytnutí služieb uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným zo dňa 10.4.2015 je neplatná.

2. Žalobca tvrdí, že ako spotrebiteľ uzatvoril dňa 10.4.2015 so žalovaným zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX a dohodu o poskytovaní služieb. Predmetom úverovej zmluvy bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru žalobcovi vo výške 870 €, s výškou úrokovej sadzby 17,77 %, RPMN 26,85 %, výškou mesačnej splátky 30,79 € (z toho istina 24,17 € a úrok 6,62 €), počtom splátok 36, poplatkom za poskytnutie úveru 87 €, s uvedením celkovej čiastky splatnej spotrebiteľom vo výške 1.195,44 €, výškou revolvingového úveru 870 €, RPMN revolvingového úveru 27,04 %, úrokovou sadzbou revolvingového úveru 17,77 %, celkovou čiastkou revolvingu 1.195,44 €.

3. Žalobca namietal, že v zmluve je nejasným a nezrozumiteľným spôsobom uvedená výška RPMN. Poukazuje na znenie zmluvy, kde v bode 5. (Údaj o požadovanom revolvingovom úvere) je iná ako v bode 6. (Údaj o schválenom revolvingovom úvere). Takýto spôsob považuje žalobca za zmätočný pre spotrebiteľa a ten sa nemohol kvalifikovane rozhodnúť, či do zmluvného vzťahu vstúpi. Výška RPMN v bode 6. bola navyše uvedená nesprávne v neprospech spotrebiteľa, pretože skutočná výška RPMN bola 27,04 %, teda vyššia ako v uvedenej zmluve.

4. Úroková sadzba bola dohodnutá vo výške viac ako dvojnásobne prevyšujúcej priemernú úrokovú sadzbu z úverov peňažných ústavov v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy, ktorá v danom čase bola 10%. Z uvedeného dôvodu považuje žalobca dojednanie o úrokovej sadzbe za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je neplatná.

5. Ďalej žalobca namieta, že žalovaný v zmluve neuviedol spôsob započítania splátky na istinu, úroky a poplatky, čo považuje ako nesúladne s § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka a s poukazom na § 11 ods. 1 písm. b/ a § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. je potrebné považovať tento úver za bezúročný a bez poplatkov.

6. Zmluvou o poskytovaní služieb zo dňa 10.4.2015, žalovaný poskytol žalobcovi balíček služieb: a/ informácie o zostávajúcich záväzkoch, b/ odklad splatnosti splátok, c/ informácia pred platnosťou splátky, d/ informácia o prijatí platby, e/ vyhotovenie a zaslanie kópie dokumentácie, f/ zmena zmluvy na podnet klienta, g/ prepárovanie platieb na príslušnú zmluvu, h/ druhá upomienka zdarma, i/ podpora call centra. Za tento balíček služieb žalobca žiada odplatu vo výške 2,53 % zo sumy schváleného úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru, čo činí 19,81 € mesačne. Žalobca tak platí za služby, ktoré v skutočnosti ani neužíva. Ide o fiktívne plnenie žalovaného a je v rozpore so záujmom spotrebiteľa, ale naopak slúži záujmom veriteľa. Takéto poplatky, ktoré súvisia so zmluvou o úvere považuje za neprijateľné, pretože po materiálnej stránke neslúžia záujmom spotrebiteľa. Celková odplata za túto službu za obdobie 36 mesačných splátok predstavuje 710 €, teda je takmer vo výške schváleného úveru, pričom poskytovaná služba nemá žiadnu hodnotu. Služba slúži iba záujmom veriteľa, ktorý tým docieli vyššiu disciplinovanosť dlžníkov, pričom veriteľ tieto činnosti vykonáva a musí vykonávať aj pre akéhokoľvek ďalšieho klienta.

7. Predložené zmluvy sa vyznačujú neprijateľnými zmluvnými podmienkami, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v postavení medzi žalobcom a žalovaným bez toho, že by tieto podmienky boli individuálne dojednané. Žalovaný podľa žalobcu obchádza zákon tým, že na základe neprijateľných zmluvných podmienok požaduje od žalobcu neprimerané finančné nároky.

8. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca súdu predložil:

- zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.4.2015,
- dohodu o poskytovaní služieb č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.4.2015,
- predsporovú výzvu z 10.3.2016,

9. Žalovaný považuje žalobu za nedôvodnú a navrhol ju zamietnuť. Namietal, že údaj o RPMN nie je zmluvnou podmienkou a údaj o RPMN sa dohodnúť nedá. Zákon ukladá výpočet RPMN urobiť ku dňu uzatvorenia zmluvy - nie ku dňu podania žiadosti o úver. V bode 5 formuláru je uvedená predpokladaná výška RPMN a presný údaj o RPMN je uvedený v bode 6. Výšku RPMN je možné stanoviť až po jeho schválení. Zmena tohto údaju nie je zmenou návrhu. Žalovaný namieta, že žalobca neuviedol žiadny konkrétny dôvod, pre ktorý má uvedenie RPMN pôsobiť zmätočne a nezrozumiteľne. Žalovaný súhlasí s tvrdením žalobcu o nesprávnosť údaju o RPMN a namieta skutočnosť, že žalobca neoznačil žiaden dôkaz, z ktorého by nesprávnosť vyplývala.

10. Dojednanú ročnú úrokovú sadzbu žalovaný nepovažuje za neplatnú. Strany sa dohodli na odplatnom požičaní peňažných prostriedkov, pričom výška odplaty zodpovedá zmluvne prejavenej vôli strán, čo má oporu aj v § 502 Obchodného zákonníka. Žiadna právna norma neukladala povinnosť, aby výška úrokov bola zhodná alebo nižšia ako priemerné úrokové sadzby bánk. Zo samotného údaju vyplýva, že ide o priemernú hodnotu, teda banky poskytujú úvery aj za vyššie úrokové sadzby. Priemerná hodnota úrokovej sadzby nie je kritérium, ktoré predstavuje horné ohraničenie pre stanovenie výšky úrokovej sadzby. Žalovaný poukazuje na to, že relevantným údajom je výška odplaty s poukazom na § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 4, § 1a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. a § 2 vyhlášky č. 289/2010 Z.z. Priemerná výška RPMN bánk a pobočiek zahraničných bánk platná v čase uzatvorenia zmluvy bola zverejnená dňa 30.1.2015, bola vo výške 13,95 % a maximálna výška odplaty tak bola 27,90 %, preto úroková miera bola platne dojednaná. Úroková sadzba je vyjadrením ceny plnenia a bola v zmluve uvedená jednoznačne.

11. K námietkam, že v zmluva neobsahuje spôsob započítania splátky úveru na istinu, úroky a iné poplatky žalovaný uviedol, že ide o nepodložené tvrdenie, tieto údaje obsahovali oznámenie o schválení úveru, kde sa uvádza, že zo splátky vo výške 30,79 € pripadá na istinu 24,17 € a úrok 6,64 €.

12. K dohode o poskytovaní služieb uvádza, že z tvrdení žalobcu nevyplýva žiaden dôvod jej neplatnosti. Žalobca nespochybnil, že sa s dohodou oboznámil a uzatvoril ju dobrovoľne. Tvrdenie o tom, že platba podľa danej dohody je považovaná za neprijateľnú zmluvnú podmienku, okrem paušálneho tvrdenia o jej neprijateľnosti, neobsahuje žiadne skutočnosti, ani dôkazy o tom, v čom sú dôvody nerovnováhy v postavení strán. Uzatvorenie predmetnej dohody nebolo podmienkou uzatvorenia úveru. Išlo o osobitnú dohodu a bola uzatvorená slobodne a dobrovoľne. Žalobca vedel o jej význame, právach a povinnostiach z nej vyplývajúcich.

13. Žalovaný na preukázanie svojich tvrdení súdu predložil:

- zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.4.2015,
- dohodu o poskytovaní služieb č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.4.2015,
- zmluvné dojednania,
- oznámenie o schválení úveru,
- výpočet RPMN.

14. Žalobca považuje argumentáciu žalovaného za nesprávnu. Zotrval na tom, že výška RPMN bola v zmluve uvedená zmätočne, čoho si je žalovaný dobre vedomý. Údaj o RPMN v časti schváleného úveru je iný ako v žiadosti o úver za účelom vyvolania dojmu výhodnosti úveru. Výška požadovaných úrokov je v rozpore s dobrými mravmi, čo bolo v obdobných konaniach vo viacerých prípadoch konštatované. Opakované poskytovanie finančných prostriedkov formou revolvingového úveru bez súhlasu spotrebiteľa, naviazané na plnenie platobnej disciplíny zakladá nerovné postavenie medzi veriteľom a spotrebiteľom. Žalobca opätovne namietal, že údaje o parametroch úveru neboli integrálnou súčasťou zmluvy o úvere, ale boli uvedené až v oznámení o schválení úveru.

15. Žalovaný nesúhlasí s výkladom žalobcu. Úver bol poskytnutý v súlade so zákonom, odplata za poskytnutý úver neprekročila zákonné limity. Zmluvné dojednania nepredstavujú samostatný dokument oddelený od zmluvy o revolvingovom úvere. Z bodu 13 textu zmluvy vyplýva, že zmluvné dojednania sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy aj z technického hľadiska. Oznámenie veriteľa o schválení úveru predstavuje nielen akceptáciu predloženého návrhu na uzatvorenie zmluvy, ale je súčasťou zmluvy ako takej.

16. Rozsudkom zo dňa 11.9.2019 súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 23.11.2022, sp. zn. 6CoCsp/29/2020, rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu zrušil a vrátil na nové konanie a rozhodnutie. Strany sporu po rozhodnutí odvolacieho súdu zotrvali na svojej argumentácii, súhlasili s prejednaním veci v ich neprítomnosti a nové návrhy na vykonanie dokazovania nemali. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi.

17. Dňa 10.04.2015 uzatvorená zmluva o úvere revolvingového typu a dohoda o poskytovaní služieb. Zo zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX súd prvej inštancie zistil, že žalobca dňa 31.03.2015 požiadal o poskytnutie úveru vo výške 870 € s predpokladanou splátkou 50,60 € mesačne, v prípade ak bude uzatvorená aj dohoda o poskytovaní služieb, s počtom splátok 36, výškou splátky úveru 30,79 €, s celkovou čiastkou, ktorú musí dlžník zaplatiť (úver, úroky za celú dobu čerpania, poplatok za poskytnutie úveru) vo výške 1195,44 € s predpokladanou RPMN za úver 27,04 %, ročnou úrokovou sadzbou 17,77 %, priemernou RPMN za úver vo výške 34,42 %, poskytnutou čiastkou revolvingu 870 € s celkovou čiastkou pri revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť (úver, úroky za celú dobu čerpania, poplatok za poskytnutie úveru) vo výške 1.195,44 € s predpokladanou RPMN po poskytnutí revolvingu 27,04 %, ročnou úrokovou sadzbou 17,77 % a poplatkom za poskytnutie úveru 87 €. K schváleniu úveru došlo dňa 10.04.2015 za podmienok uvedených v žiadosti, s tým rozdielom, že údaj RPMN za úver bol uvedený ako 26,85 %. V článku 14 zmluvy sa uvádza, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú aj zmluvné dojednania na zadnej strane zmluvy a že sa s nimi oboznámili. Z predložených zmluvných dojednaní súd ďalej zistil, že z článku 7.1 vyplýva, že súčasťou zmluvy je aj Oznámenie veriteľa o schválení úveru Dlžníkovi. Podľa článku 2.2. zmluvných dojednaní je veriteľ povinný odoslať dlžníkovi Oznámenie veriteľa o schválení úveru Dlžníkovi a jeden rovnopis zmluvy o úvere. Z Oznámenia veriteľa o schválení úveru Dlžníkovi súd zistil, že obsahuje údaje: číslo zmluvy, schválenú výšku úveru 870

€, splatnosť 36 mesiacov, výška mesačnej splátky je 30,79 € (z toho istina 24,17 € a úrok 6,62 €), splátka na základe dohody o poskytovaní služieb je 19,81 € mesačne, výška celkovej platby na úhradu je 50,60 €, poplatok za poskytnutie úveru/revolvingu je 87 €, dátum splatnosti prvej splátky úveru je 12.05.2015, dátum poslednej splátky úveru je 12.04.2018, periodicita splátok je mesačná, dátum splatnosti splátky v priebehu periódy splácania je 12, celková výška úveru je 870 €, RPMN úveru je 26,85 %, priemerná hodnota ku dňu podpísania zmluvy o RPMN je 34,42 %, schválená výška revolvingu je 870 €, zvýšenie celkovej výšky úveru po vykonaní revolvingu je 870 €, výška mesačnej splátky pri vykonaní revolvingu je 30,79 €, predpokladaná výška RPMN po vykonaní revolvingu je 26,85 %, úverový limit je 870 €, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť pri každom revolvingu je 1195,44 €, odplata za poskytnutie služby v zmysle dohody o poskytnutí služieb je 713,16 €, ročná úroková sadzba je 17,77 %, celková čiastka, ktorú dlžník musí zaplatiť pri každom revolvingu je 1195,44 €, ročná úroková sadzba revolvingu je 17,77 %, ročná sadzba úrokov z omeškania je vo výške 5,05 %, dátum nadobudnutia platnosti aj účinnosti zmluvy o úvere je 10.04.2015. Z dohody o poskytovaní služieb súd zistil, že táto je dobrovoľná a nie je predpokladom na získanie úverovej zmluvy. Obsahuje opis poskytovaných služieb: a/ informácie o zostávajúcich záväzkoch, b/ odklad splatnosti splátok, c/ informácia pred platnosťou splátky, d/ informácia o prijatí platby, e/ vyhotovenie a zaslanie kópie dokumentácie, f/ zmena zmluvy na podnet klienta, g/ prepárovanie platieb na príslušnú zmluvu, h/druhá upomienka zdarma, i/ podpora call centra a osobné stretnutie s viazaným finančným agentom. Dohodnutá odplata bola ako 2,53 % mesačne zo schválenej výšky úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru a to po dobu trvania zmluvy o úvere.

18. Súd konštatuje, že skutkové okolnosti medzi stranami neboli sporné. Medzi stranami boli sporné právne otázky majúce za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a neplatnosť dohody o poskytovaní služieb vzhľadom na nepomer vzájomných práv a povinností.

19. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

20. Podľa § 499 Obchodného zákonníka, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

21. Podľa § 501 Obchodného zákonníka, veriteľ je povinný dlžníkovi peňažné prostriedky poskytnúť, ak ho o to dlžník v súlade so zmluvou požiadal, a to v dobe určenej v požiadavke, inak bez zbytočného odkladu.

22. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

24. Podľa § 53 ods. 2 písm. t/ Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa.

25. Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

26. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

27. Podľa § 1a ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, Ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

28. Podľa § 1 ods. 4 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

29. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (v znení účinnom ku dnu platnosti a účinnosti zmluvy o úvere), Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti..

30. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

31. Podľa § 391 ods. 2 CSP, Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

32. Žalovaný namietal, že pre určenie požadované žalobcom nie je daný právny základ a vo veci absentuje naliehavý právny záujem. V tomto smere sa súd stotožnil s argumentáciou žalobcu, že vo veci je daný naliehavý právny záujem na takomto určení, čomu zodpovedá aj v súčasnej dobe platné ustanovenie § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z., ktoré oprávňuje žalobcu ako spotrebiteľa (postavenie žalobcu v tomto smere sporné nebolo) domáhať sa určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

33. Zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch kladie osobitné obsahové požiadavky na zmluvu o spotrebiteľskom úvere (§ 9), s ktorými spája určité dôsledky (§ 11) spočívajúce najmä v bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru. V tejto súvislosti sa žalobca namietal najmä, že v zmluve o poskytnutí revolvingového úveru zo dňa 10.4.2015 je nesprávne uvedená ročná percentuálna miera nákladov v neprospech žalobcu - spotrebiteľa, čo už samo o sebe podľa § 11 ods. 1 písm. d/ č. 129/2010 Z. z. má za následok., že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

34. Súd v zhode so záväzným právnym názorom vysloveným odvolacím súdom uvádza, že žalovaný pri vyplatení úveru na účet žalobcu postupoval nesprávne, ak žalobcovi vyplatil istinu úveru 783 € z dôvodu započítania poplatku za poskytnutie úveru. Uvedeným postupom veriteľ reálne poskytne spotrebiteľovi sumu úveru zníženú o uvedený poplatok. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Súdneho

dvora EÚ vo veci C-377/14 (Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová proti FINWAY a.s.), v ktorom o štvrtej z predložených prejudiciálnych otázok rozhodol tak, že „Článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES ako aj bod I prílohy I smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené.“ Z uvedeného vyplýva, že žalovaný nesprávne uviedol v Zmluve o úvere výšku poskytnutého úveru 870 €, ak reálne poskytol žalobcovi iba sumu 783 €. Uvedený postup zo strany žalovaného znevýhodňuje žalobcu, pretože sa úročí suma istiny (870 €), avšak reálne má k dispozícii sumu zníženú o započítaný poplatok (756 €). Úrok pritom predstavuje odplatu, teda odmenu za to, že veriteľ poskytne svoje peňažné prostriedky dlžníkovi. V tomto prípade si časť poskytnutých prostriedkov vzal priamo veriteľ na úhradu poplatku za poskytnutie úveru, čo má zásadný vplyv na celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom a aj na výpočet RPMN. Uvedené má za následok, že údaj o RPMN uvedený v zmluve je nesprávny, pretože reálna výška poskytnutého úveru je jedným zo základných parametrov potrebných pre výpočet RPMN. Ak bola žalobcovi poskytnutá iba suma 783 €, pričom pri výpočte RPMN žalovaný vychádzal zo sumy 870 € je v predmetnej zmluve RPMN vypočítaná nesprávne v neprospech spotrebiteľa, čo má za následok, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov v súlade s § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. Preto súd vyhovel žalobe v časti určenia, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500109874 zo dňa 10.4.2015, uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným je bezúročný a bez poplatkov.

35. V súvislosti s dohodou o poskytnutí služieb žalobca uvádza, že ide o plnenie zo strany žalovaného, ktoré žalovaný nevyužíval, ani na ňom nemal záujem. Žalobca tvrdí, že dohoda o poskytnutí služby za žiadnych okolností nie je a nebola dobrovoľná, ale nútená podmienka na uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Tento záver vyplýva z viacerých skutočností. Dohoda je vyhotovená ako predtlačný formulár, so všetkými jej vyhláseniami spotrebiteľa, žalobca sa na jej tvorbe nijako nepodieľal, pričom túto musel podpísať, aby získal úver, žalobca nemal záujem o služby vyplývajúce z dohody, ktoré v konečnom dôsledku predstavujú iba zákonné povinnosti veriteľa, resp. jednoduché administratívne služby. Odplatu vo výške 713,16 € požadovanú za poskytnutie služieb žalobcom považuje za zjavne neprimeranú.

36. Žalovaný argumentoval, že dohodu o poskytnutí služieb nebola podmienkou získania úveru, ale jej uzatvorenie bolo dobrovoľné, čo vyplýva aj z jej obsahu. Žalovaný má za to, že dohodu je potrebné posudzovať samostatne a ako individuálne dojednanú. Tiež má za to, že s poukazom na § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka je vylúčený súdny prieskum ceny plnenia (odplaty) ako neprijateľnej zmluvnej podmienky.

37. Súd sa nestotožňuje s názorom žalovaného, že dohodu o poskytnutí služieb je potrebné posudzovať ako individuálne dojednanú a na zmluve o poskytnutí revolvingového úveru nezávislú. Ako uviedol aj odvolací súd, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Platí vyvrátiteľná domnienka, podľa ktorej sú všetky zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom štandardne (nie individuálne) dojednané, ak dodávateľ nepreukáže opak (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Pokiaľ žalovaný svoju argumentáciu o individuálnom dojednaní dohody opiera o to, že ide o samostatný právny úkon, ktorého vznik nie je podmienkou pre vznik zmluvy o úvere, odvolací súd ozrejmuje, že samotnú oddelenosť dohody od zmluvy o úvere s osobitným podpisom žalobcu s vloženými vyhláseniami o tom, že si ju prečítal, porozumel jej obsahu a predstavuje jeho vôľu, by bolo možné posúdiť jedine v prospech záveru, že žalobca mal možnosť oboznámiť sa s dohodou pred jej uzavretím (§ 53 ods. 4 písm. a/ Občianskeho zákonníka), nie však, že bola individuálne dojednaná. Žalovaný nepreukázal, že žalobca mohol ovplyvniť obsah dojednaní dohody a tieto ani netvrdil, pričom v zmysle § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka ide o rozhodujúci znak tohto posúdenia. V konaní bolo nesporné, že dohoda mala podobu vopred pripraveného formulárového textu, ktorý bol ako celok predložený žalobcovi na podpis. V konaní tak neboli preukázané žiadne okolnosti, z ktorých by bolo možný vyvodit' záver, že predmetná dohoda bola dojednaná individuálne.

38. Samotná zmluva o úvere uvádza údaj o výške mesačnej platby a priamo odkazuje na platbu podľa dohody o poskytovaní služieb, keď túto v danom údaji spája s mesačnou splátkou úveru. Tiež z článku I. a III. dohody o poskytovaní služieb je zrejmé, že táto je priamo naviazaná na existenciu konkrétnej zmluvy

o poskytnutí revolvingového úveru so zhodným číslom, pričom samotná dohodnutá výška odplaty podľa dohody o poskytovaní služieb bola závislá od výšky poskytnutého úveru (2,53 % mesačne). Samotná povaha poskytovaných služieb (a/ informácie o zostávajúcich záväzkoch, b/ odklad splatnosti splátok, c/ informácia pred platnosťou splátky, d/ informácia o prijatí platby, e/ vyhotovenie a zaslanie kópie dokumentácie, f/ zmena zmluvy na podnet klienta, g/ prepáročovanie platieb na príslušnú zmluvu, h/druhá upomienka zdarma, i/ podpora call centra a osobné stretnutie s viazaným finančným agentom) má naozaj povahu jednoduchých administratívnych úkonov, prípadne plnenia povinnosti, ktoré žalovaný mal aj zo zákona (§ 9 ods. 11 zákona č. 129/2011 Z.z.). Súd považuje za podstatné, že dohoda o poskytovaní služieb neobsahuje žiadne nové služby ako tie, ktoré už vyplývali aj so samotnej zmluvy o úvere, ako to vyplýva z čl. 14 (služby) zmluvných dojednaní k zmluve o revolvingovom úvere. Žalobca teda mal prístup k uvedeným službám aj bez predmetnej dohody a bez povinnosti uhrádzať žalovanému odplatu za rovnaké služby bez ohľadu na to, či tieto využije alebo nie. Rovnako nie je bez významu, že žalobca nemal možnosť predmetnú dohodu vypovedať, ale jeho povinnosť uhrádzať odplatu tak bola naviazaná na výlučne na existenciu zmluvy o úvere. Pokiaľ žalovaný namietal, že žalobca mohol požiadať o zrušenie dohody o poskytovaní služieb, tento nárok mu z dohody nevyplýval, čo vyplýva aj listín predložených samotným žalovaným, že takéto zrušenie je považuje za právne nenárokovateľné. Plnenia v uvedenej dohode tak nesledujú akýkoľvek záujem spotrebiteľa, preto tieto ustanovenia súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku s poukazom na § 54 ods. 4 písm. t/ Občianskeho zákonníka. Samotná odplata za tieto služby, predstavujúca 19,81 € mesačne, spolu 713,16 € (ako to vyplýva aj z Oznámenia o schválení úveru), je vyššia ako reálne poskytnutá výška úveru, pričom viac ako dvojnásobne prevyšuje odplatu za samotné poskytnutie úveru. Celková čiastka, ktorú mal žalobca podľa úveru zaplatiť mala predstavovať sumu 1.195,44 €, teda samotná odplata za poskytnutie úveru (úroky a poplatok) bola vo výške 325,44 €. Vo vzájomnom kontexte tak súd dospel k záveru, že dohoda o poskytnutí úveru neobsahuje len neprijateľné zmluvné podmienky, ale vo svojom dôsledku sa prieči aj dobrým mravom, keď jej jediným praktickým účelom bolo dosiahnutie ďalšieho plnenia od žalobcu. Preto súd vyhovel žalobe aj v časti určenia neplatnosti dohody o poskytovaní služieb č. 8500109874 zo dňa 10.04.2015, uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným

39. Podľa § 262 ods. 1 CSP, O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

40. Podľa § 262 ods. 2 CSP, O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

41. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

42. Vzhľadom na to, že žalobca bol v celom rozsahu úspešný, súd mu priznal nárok na náhradu trov konania v pomere 100%. O samotnej výške náhrady trov konania rozhodne vyšší súdny úradník postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej

patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať len na návrh oprávneného alebo na návrh toho, kto preukáže, že naňho prešlo právo z rozhodnutia.